

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Коломбо број 6.

НАРОД

БРОЈ 15 ЛЕПТА
Народ излази свакога дана по подне.
Штампарна се налази у улици Коломбо број 6.
Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

ГЕНЕРАЛ ГИЈОМА

У кратко време, на челу војске на Солунском фронту, генерал Гијома остави је својим подом и својом поштом дубоког трага. Овај човек осетило се његово ратно искуство, дубоко схватање дужности и ватрена симпатија за све оне, који су борбу напредо са Француском.

Његов одлазак није велико не смањује важност нити може да знају какву промену у карактеру Солунског фронта. Самим тим, што он сада позват на један тако високи и важни положај — гувернер Париза и командант Париске војске — даје нам на знање како се схвата и цени наш фронт. Генерал, који је управљао војском на ратима наше Отаџбине, позват је да чува славу Француске.

Његова схватања о ратној и о вештини ратовања, још и раније доводила су га на високе положаје у Француској и у само Министарство Војно, а његови подвизи на Сомми и Вердену унели су његово име у историју Француске.

На Солунском фронту, схватајући његову важност, учинио је одмах једно потребно дело. Проборијањем, чишћењем и осигуравањем пута на Санти Каранти он је везао Солун за Европу још једним путем, осим поморског. Тиме је Солунски фронт

у значајно сигурнијим, чвршћим и живљим. И да би дефинитивно осигурао његову употребу предузео је био познате успешне операције у Албанији.

И на другим тачкама фронта осетила се његова чврста рука и будни дух. Успеси на Струми и на Сркади Леген јесу најскорији доказ тога.

Као политичар унео је био сав потребан такт и организаторску способност у деликатно питање као што је било реорганизација грчке војске, и имао то задовољство да види плодове свога рада.

Кад се буде писала историја ослобођења наше Отаџбине, генерал Гијома имаће своју страну на којој ће се уписати његови напори његова дела.

ДОБИЈАЛО ИМ

Париз. — Јављају им Берлин: «Минхенер Пост», смелији од «Форверца», вероватно што је лакше говорити о Пруској у Минхену него у Берлину, не може да нађе довољно уредљивих израза, да би показао своју љутњу због недавног гласања у пруском парламенту, после четвртог читања закона о изборној реформи.

«С обзиром на политику и економију, земљина кула се потпуно променила. Само Пруска претендује да остане непомицна и упорна цело време према сили социјалне реакције.

Запад и Исток Европе, раде да се сруши пруски устав.

Енглеска је демократи-

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Париз. (званично). — Јужно од Ене Французи су извршили са успехом једну локалну операцију.

Јужно од д' Амблени и источно од Моидиса, Французи су имали 100 заробљеника и међу њима 2 официра. Између Урка и Марије француске патроле су имале заробљеника.

Поћ мира на осталом делу фронта.

НАД ПАРИЗОМ

Лондон. — Немачка авиација навала је Париз у прошлу суботу ноћу, то је четрдесето бомбардовање од почетка рата. Непријатељски аероплани одбијени су после лета који је трајао један сат. Народ је миран и чврст вере. Главни резултат ових напада непријатељских био је тај, што је амерички Црвени Крст одвео у провинцију изврстан број сиромашне деце.

Морис Барес мише, да и поред њиховог наступања, Немци нису могли да олакшају себи бомбардовање Париза аеропланом и великим гоном и, каже, да су најгори тренуци прошли.

КРИЗА У АУСТРИЈИ

Цирих. — Вечки «Цајтунг» каже, да Чеси за прву седницу Рајхсрата, ако буде саввала, спремају велики број предлога и интерпелација, да би спречили рад парламента. Олуја је неизбежна. У парламентарним круговима мисле да ће влада после прве буре закључити седницу.

Дознаје се да је польски клуб започео преговоре са Чесима и Југословенима за заједничку акцију.

ИТАЛИЈАНСКИ ФРОНТ

Рим. — Пала је у руке италијанске врховне команде једна непријатељска дневна заповест у којој се каже да су сада први пут на целом италијанском фронту ангажоване све снаге и цело материјал аустро-угарске монархије против Италије, у циљу да се заузме велики плен у животним намирницама. Заповест заповештава подстићи војнике да одлучно напредују према Верони.

Рим. — Непријатељ, принуђен да заустави своју офанзиву у пределу горње Пјаве, покушава да форсира Монтелио да би поставио мостобран на доњој Пјави и да би тако припремио маневрисање на крилима, које је досада спречавао отпор наших трупа. Битка се дојачала дуж линије Пјаве.

Аустријске трупе на висоравнима — према исказу заробљеника — имале су да првог дана стигну у равницу Маростика — Басано; трупе на Грапи у равницу између Кастелфранко и Азоло; а трупе на Пјави пољска утврђења Тревиза.

Наговештава се да ће друга фаза битке бити врло огорчена, и ако је аустријска команда принуђена да већ употреби један део резерви, које су биле намењене за ударац у рав-

КОМЕСАРОВА ШЕЋИЈА

Цирих. — Један комесар мађарске полиције био је послан од мађарске владе, да присуствује једном политичком збору у Храдишту у Моравској, да би контролисао Словаке из Мађарске који су отишли на тај збор.

Али чим је стигао на границу Моравске, жељезнички персонал га је принудио да прекине пут. Узалудне су биле све рекламације код шефа станице. И мађарски се комесар морао вратити својој кући.

УКРАЈИНА

Париз. — Јављају из сигурних извора, да се револуционарни покрети у Украјини шире све више у селачкој и радничкој маси. Побуњеници су се дочепали депона муниције у Кијеву, германофилска влада одлучила је да пошаље нове трупе, ради угушења по-

УКРАЈИНА

крета који се проширио на целу Украјину.

Цирих. — «Балер Нихрихтен» добија из Петрограда: Из Украјине стижу вести, да је устањачане борбе. Немачка је нак радника и сељака команда обећала да ће послати трупе у помоћ.

ИТАЛИЈАНСКИ ФРОНТ

Рим. — Пала је у руке италијанске врховне команде једна непријатељска дневна заповест у којој се каже да су сада први пут на целом италијанском фронту ангажоване све снаге и цело материјал аустро-угарске монархије против Италије, у циљу да се заузме велики плен у животним намирницама. Заповест заповештава подстићи војнике да одлучно напредују према Верони.

Рим. — Непријатељ, принуђен да заустави своју офанзиву у пределу горње Пјаве, покушава да форсира Монтелио да би поставио мостобран на доњој Пјави и да би тако припремио маневрисање на крилима, које је досада спречавао отпор наших трупа. Битка се дојачала дуж линије Пјаве.

Аустријске трупе на висоравнима — према исказу заробљеника — имале су да првог дана стигну у равницу Маростика — Басано; трупе на Грапи у равницу између Кастелфранко и Азоло; а трупе на Пјави пољска утврђења Тревиза.

Наговештава се да ће друга фаза битке бити врло огорчена, и ако је аустријска команда принуђена да већ употреби један део резерви, које су биле намењене за ударац у рав-

Украјини проглашено опсадно стање. У Кијеву су бачени у ваздух артиљеријски паркови. По улицама се воде пушчане борбе. Немачка је команда обећала да ће послати трупе у помоћ.

ИТАЛИЈАНСКИ ФРОНТ

Рим. — Пала је у руке италијанске врховне команде једна непријатељска дневна заповест у којој се каже да су сада први пут на целом италијанском фронту ангажоване све снаге и цело материјал аустро-угарске монархије против Италије, у циљу да се заузме велики плен у животним намирницама. Заповест заповештава подстићи војнике да одлучно напредују према Верони.

Рим. — Непријатељ, принуђен да заустави своју офанзиву у пределу горње Пјаве, покушава да форсира Монтелио да би поставио мостобран на доњој Пјави и да би тако припремио маневрисање на крилима, које је досада спречавао отпор наших трупа. Битка се дојачала дуж линије Пјаве.

Аустријске трупе на висоравнима — према исказу заробљеника — имале су да првог дана стигну у равницу Маростика — Басано; трупе на Грапи у равницу између Кастелфранко и Азоло; а трупе на Пјави пољска утврђења Тревиза.

Наговештава се да ће друга фаза битке бити врло огорчена, и ако је аустријска команда принуђена да већ употреби један део резерви, које су биле намењене за ударац у рав-

ФЕЉТОН

ДЕДА МИХАЈЛО

И ако му је било седам-десет и пет година, он је који не заборавише, да су био вада здрав, еластичан исто младост провели бујну младост и на послу, увек но и необузвано и да их у време воље и разговорљив, томе све позније генерал Сада сам га прилази, виције нису претекле. Прадео нешто замисљена, виле је, да старци само седе и разговарају, рекао би, не ветују и прекорављују младећу. Најрађе де буде, и да, као добар пример, навађају негдашњим он наставио у друштву животи. У друштву њи свој младићски живот са свих вршњацима по старости младе је говорио, управљив он је таково друштво настављао. Ми смо га сви звали деда, и њему је одтели у гроб тајну младости меома годило. У нашем друштву би се радо шалило опет млади људи на свакој волеје да попије. Млади људи уздајући и не живих у друштву младице старци који разуму младост. Мало спреми да докажу про-

тив њих. То све старци добро знају, па се и користе својим бољим положајем. Прво то, а онда инстинктивна независност човека, коме се измакло неко добро, против другог, који је то добро посео, ствара у свакој старачкој души потребу, да критикује, моралисте и поучава. Када би се ти старци једнога дана претворили у младеће, они би највише мрзели моралисте и критичаре. Или деда Михајло био је телом старац, али душом младац, и тако је он био изнимка међу овима старцима. Он је, можда, претурнио више вла преко своје главе од свих других старца, па ипак је младост и разумевао и волео. Он је младост разумео као један члан његове генерације. Ми смо га звали деда, али он је био младићски човек, који је појачавало дубоко у-

важење. Његову смо љубав разумели, али њега нисмо разумели. Насмо разумели тајну његова вечно затворена дома, у који још нико од нас није ушао. Нисмо разумели ни његову често детињску, меланхоличну, у коју је падао за бурних и неспавањих другарских ноћи. Када би се деда у друштву подишло, када би му се нос зачрвенио, а очи засветлиле као усијано жељезо, онда би редовно подбачао главу обим рукама, дуго гледао преда се, и само опрезно трезвено око могло је је два опазити, да су му очи влажне од суза... Ако би га онда запитао, што је невесело, он би се дизо са столице и тихо, са много осећаја и даскретна бола изговарао, боде, декламовао у преводу стихове разане епориог земљица.

Француске песникиње Луизе Хаждеу: «О сваком се јаду не може да пише, Па ни тихим гласом казати не уме, И то су баш јади, што боле највише — Ал' њих свет, ах, никад, нит' зна, нит' разуме...»

Глас му је тада болно дрхтао и тужно одзивљао по гостиничкој соби...

И

Из прошлости деда Михајла нисмо много знали. Он је врло ретко и мало причао себи и својој младости. Редовно нам је ушли говорио, да се давно родио, тако давно, да је заборавио годину свога рођења. Знали смо да се никад није женио и да нема никога рођеног у свету, да су му рођени давно помрли. Био је земљомер и члан судске комисије за преме-

Живео је у овом селу сам, у властитој кући, који се налазила у једној од епурних сеоских улица. Била је то стара грошна зграда, испуњена зидова, прекрпом покривена, високих прозора, вада затворених, и застртих мрким завесама. Кућа је увек била закључана, јер деда никад никога није примао у посету. У дну дворишта налазила се мала, трском покривена кућица са два прозора, и две собе. Већа соба, са ниским сводом и малим прозором, служила је деда за канцеларију. Друга, мања, са несразмерно њој великим прозором и намештајем, који се састојао из једног кревета, дрведеног стола, стародреног првог ормана и четири плетене столице, била му је спаваћа соба.

— Наставиће се —

пријатељска пешадија напредовала у појас првих линија, наишла је на отпор италијанских митраљеза.

Сем тога аустријска пешадија била је контра нападнута од италијанских појачања и изгубила је све своје постигнуте успехе, оставивши заробљеника и митраљеза. Тако се догодило на целом нападном фронту.

Рим. — Према документима, који су нађени код офитира аустријских, потврђује се да је шести аустријски корпус, прешавши Пиаву између Нервезе и Граве ди Пападополи, морао првога дана доћи на жељезничку пругу Тревиза.

Од Понте ди Пјаве до мора седми и двадесет трећи корпус имали су задатак да потпомажу напредовање, стигавши другог дана до жељезничке пруге Тревизо-Местре. На против од два дана борбе непријатељске су колоне успеле само на две тачке фронта да изврше минимум напредовања с обзиром на на-

предовања која су им била наређена за један дан.

Рим. — Приликом помена палим јунацима у Болоњи, социјалистички посланик Тревес одржао је говор изјављујући, да док Аустријанци покушавају офанзиву од Астика до мора, срца свих социјалиста су са нашим војницима који се херојски боре за заједничку ствар.

Рим. — Од 92 дивизије (30 пешадијских и 12 коњичких), које сачињавају мобилисану снагу Аустро-Угарске, већ је 71 била идентификована на италијанском фронту. И ова 71 дивизија сачињава три четвртине мобилисане јединице, она представља по квалитету све што Аустро-Угарска од изабраних трупа има. Што се тиче артиљерије и авиатике, може се рећи да је Аустрија употребљавала против Италије сва своја средства. Око 7.500 топова свих калибара налази се у акцији на италијанском фронту.

влаче дуж жељезничке пруге и изгледа да намеравају ступити у преговоре са групама совјета. Троцки наређује да се парламентарии приме и да се одмах тражи предаја оружја, иначе да се на месту стреља, ко то одбије. Све се то мора брзо решити — наставља Троцки — и са највећом енергијом, јер војничке операције дуж жељезничке пруге ометају транспортовање животних намирница.

БЕЗ ОДЕЛА

Цирих. — Берлинско је становништво било позвано од власти да добровољно уступи седамдесет хиљада ношених одела радницима муниције. Пошто је предато само двадесет хиљада одела, власти сада прете да ће претресати све ормане.

ИЗ РАЈХСТАГА

Цирих. — Шајдеман је постао потпредседник Рајхстага коју је дужност вршио и до 1912. Према томе председништво Рајхстага се састоји од католика Ференбаха, напредњака Дове, социјалисте Шајдемана и националног либерала Паше. Ференбах примавујући се дужности председника, изразио је наду да ће ову дужност вршити кратко време, јер верује у скоримир, који ће наравно повући за собом распуштање Рајхстага.

ФИНСКА

Штокхолм. — Француски консул у Хелсинфорсу, известио је финску владу, да ће Француска сматрати

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

23 сата. — Била је врло жива артиљеријска активност северо западно од Модидеа, као и на разним тачкама од Модидеа и Ене. Јутрос су Французи извршили један локалан напад јужно од Валсерн, којим су побољшали своје положаје и задобили око 100 заробљеника и митраљеза. Један немачки испад у пределу Авокура, одбијен је. Немци су оставили на терену лешева; Французи су задобили заробљеника.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

Једно непријатељско јуришно одељење одбиле су наше трупе прошле ноћи југоисточно од Вијер Бретоне. Задобили смо заробљеника и митраљеза при успешним испадима југо-западно од Албера и у близини Моајенвил као и у сукобима патрола источно од шуме Ниел. Непријатељска артиљерија била је активнија него обично прошле ноћи у долини Ајкра, јужно од Албера и била је нешто активна југо-западно од Сер.

као повреду неутралности сваки напад финских трупа на жељезницу на муманској обали.

САОПШТЕЊА

Стеван Чортомић, фотограф, у Солуну да јави адресу Милану Милићу добровољцу, 2, 2, бр. п. 16.

ИЗ РУСИЈЕ

Москва. — Лењин је објавио два апела: један радницима и сељацима, а други донским козацима. У првом апелу каже, да су дошли тешки дани за Русију, и констатујући, да је оскудица у хлебу главни узрок свих ових догађаја, Лењин изјављује да је наредио ванредне мере да би обезбедио хлеб радницима, то јест мобилизацију и наоружање неколико хиљада петроградских и московских радника, који ће бити упућени у села да силом однесу грађанима и сељацима жито, које они неће да даду већ га крију у житницама.

Москва. — Програм откривеног комплота био је: регенерација војске обнова рата против Немачке и сазив Уставотворне Скупштине.

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

Светозар Тодоровић јавља Димитрију Алексићу лимару, Страхињића Бана улица бр. 10 Ниш. Света је здрав, са зетом Пером, Славком и сестрићем Божом, да се јави на бр. п. 999. Тихомир Стојановић редов бр. ц. 216 моли суд општине Мале Иванче у срезу грочанском, да извести његову мајку Госпању Б. Стојановића, да је здрав и да му се јави.

жестока битка се развила и траје без прекида.

Нашим контраофанзивним акцијама словили смо, односно зауставили непријатељско јако почетно напредовање. Борба се стишала тек касно у ноћ. Храбре трупе треће армије биле су у тешком искушењу, али непријатељ није могао, да прошири део терена, на коме од четири дана бесни битка. Према 1550 заробљеника остало у нашим рукама.

На северној ивици Монтели појачали смо нашу окупацију на реци до Кава Цукерина. После подне са северо-источног обронка брда непријатељ је почео два напада у правцу југо-запада и југоистока. Први је потпуно заустављен источно од линије означене са 279, северо-источно од Гравера, а други је подржан непосредно јужно од жељезничке пруге Сан Мауро и Сант Андреа.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Пекинг. — После једног неодлучног сукоба 30 маја, Семенов се повукао са реке Онон, услед једног бочног напада од стране непријатељске коњице.

Лондон. — Јављају из Берна: Генерал Визберг, говорећи у Рајхстагу, изјавио је, да су сви немачки војници, који долазе са источног фронта, задахнути бољшевичким идејама и шире их свуда, где могу. Тражио је да се ово спречи ради одржања дисциплине.

Пекинг. — Уверава се, да се сељаци и радници Иркуцка придружују Чехо Словацима против Совјета.

Лондон. — Дописници великих енглеских листова сматрају да снага италијанских трупа, премаша по броју снагу аустријских трупа. Међу аустријским дивизијама утврђено је присуство 4 немачке дивизије.

Рим. — Политички кругови у Лондону, коментаришући говор бившег председника министарства Асквита, сматрају да ће он ускоро бити члан енглеске владе.

Париз. — »Наје Цирихер Цајтунг« има извештај из Берлина, да је берлинска полиција забранила социјалистима, да организују велике манифестације у целој земљи, поводом четворогодишњице уласка Немачке у рат. Социјалисти спремају велики митинг, на коме ће протестовати против продужења рата.

Лондон. — Јапанска штампа објављује, да је ситуација у Сибиру врло озбиљна и тврди, да ова ситуаци-

У пределу Грапе били смо два делима на непријатељска пада и извршили успешне испаде. Заробили смо око 100 робљеника.

У дну долине Брета и источно од Френцела непријатељски напади били су мах заустављени. Вероватно источно од равни Азиано, наше трупе заузеле Сасо-со и висове југоисточно од Сасо, заробивши око 300 војника. Много заробљеника задобиле смо више на запад енглеске трупе.

Држање италијанских и савезничких трупа дивљење је. Од Стевио до мора сваки војник разумео да непријатељ не сме ништа проћи, сваки храбри бранилац брда Грапа осетио је, да сваки педаљ терена вог историјског драгоценог отаџбини.

СОЛУНСКИ ФРОНТ

Француски коминике саштава: Код Довила аустријске патроле извршиле више испада у циљу отровања наших нових пољажа. Одбијене су наше патроле извршиле су напад на један положај и биле 5 заробљеника. Северно од Битола једна бугарско одељење покушало је да продре у наше није. Одбијено нашим батима, вратило се у своје линије под убитачним ватром са знатним губицима.

Између Хума и Вардар наше патроле су задобиле заробљеника. На целом фронту велика артиљеријска активност.

Наше батерије уништиле су 1 бугарски топ и гаубице непријатељска одељења.

Енглески авиатичари борили су 3 непријатељска апарата.

МАЛИ ОГЛАСИ

Једној српској жени потребна је куварница. Награда врло добра. За обавештење обратити се у нашем уредништву. 2-2

ПРЕСЕЉЕНА КЊИЖАРА. Српска књијара М. Ристић, виша пресељена је до Сербска француског улица од Беле Куле ка Марсепољу, с десне стране бр. 6.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

ГЕНЕРАЛ ФРАНШЕ Д'ЕСПЕРЕ

Генерал Франше д'Еспере, командант Источне Војске, допутовао је у Солун јуче, око 5 сати по подне. Са њиме је допутовао и г. де Биле, француски посланик у Атини. На станици су новог команданта дочекали: генерал Бојовић, генерал Анри, генерал Шарпа, команданти енглеских и италијанских трупа, изасланик Есад Паше, француски консул у Солуну и остали представници цивилних и војних власти.

Један одред колонијалне пешадије био је постројен на станици и одао је част новом команданту, док је музика свирала Марсељезу.

ОДЛИКОВАЊЕ

Престолонаследник Александар одликовао је генерала Параскевог-улоса, команданта првог грчког корпуса, ордену Белог Орла са мачевима.

РУЧАК У АТИНИ

Генерал Франше д'Еспере, командант Источне Војске, за време бављења у Атини, давао је ручак, на коме су били дванајест француских и грчких генерала.

СРПСКА ШКОЛСКА МАТИЦА

Српској Школској Матици приложили су: Г. Јеротије Новитовић добротворни улог од 50 др. на име свога првенчета Ферчице Милене, преминуле у Чачку 1909 г.; Љубомир Поповић протојереј 5 др.; Милан Палуревић уч. 5 др.; Лука Томић поручник 5 др.; Чедомир Тодоровић рачуновођа 5 др.

В. Ристић командант пука: 79 др. и 25 л.; 141 фр. и 3 дин.; Борђе Б. Церовић благ. 87 др.; Михајило С. Јовановић професор 50 др. за покој душе свом оцу поч. Станку Ј. Ђирићу; Велимир Бељић командант заробљ. пука 215 фр. и 31 с. пета батерија тимоч. пука 83 фр. 70 сант. Влад. Милојковић п.-пуковник 217 фр.; и 50 сант. и 4 др.; Рувидић п.-пуковник 143 фр.; 80,55 др. и 7 дин.; Ранко Ковачевић 50 др.; Сима Караковић 10 др.; Г-ђа Јелисавета Димић 1,50 др.; Манастир Хилендар — прикупио архимаи. Лукијан — 2,120 др.; Љубомир Миливојевић 5 др.; Константин Кириакиди, војни лекар 25 др.; Велимир З. Ивановић 25 фр. у име полугодишњег помена Ферчици Мирјани; Г-ђа Јела Тод. Живковића п.-пуковника 215 др.

ЧИТУЉА

Прекјуче је преминуо у Болници Престолонаследниковој а данас сахрањен у Зејтинлику активни артиљер. капет. I кл. Кулман Ј. Јанићијевић командир брд. батерије.

Бог да га прости.

НОВА КЊИГА

Ишла је из штампе књига »Српска Звезда« од г. Станоја Димитријевића. Цена је књижи 3-50 драх. а чист је приход намесен друштву за заштиту деце.

ТРОЦКАЈЕВ ПРОГЛАС

Цирих. — Добили смо текст Троцкијевог прогласа групама совјета, које оперише против чешко словачке војске у Сибиру. У томе прогласу Троцки назива Чехо Словаке савезницима контра револуције и капитализма. Они се по-